

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

—ο—

Εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Νινευὶ ἐπιτροπῆς περιλαμβάνονται αἱ ἀκόλουθοι πληροφορίαι ὡς δίδωσιν ὁ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἐπιτεταγμένος, συνταγματάρχης Βωλησιὼν. « Εἰς Νινευὶ, λέγει, ἀνεκαλύφθη λαμπρότατος οἶκος, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἐσσάρ Ἀδδίων. Αἱ γλυφαὶ εἰσὶν ἀσυγκρίτως ἀνώτεραι πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν, κατὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ἀντικειμένων, κατὰ τὴν τέχνην τῆς παραστάσεως αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἐπιδαξιότητα καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ὁ οἶκος εἶναι μέγιστος, περιέχων ὑπὲρ τὰ 500 γλυπτικὰ τεμάχια· αἱ δὲ βαθμίδες εἰσὶν ἐν γένει ἀριστα διατεταγμέναι. »

Ἐν ἑτέρᾳ δ' ἐπιστολῇ προστίθεται ὁ συνταγματάρχης.

« Τὸ νέον ἀνάκτορον εἶναι ἀναμνησθητῶς τὸ ἀξιολογώτατον τῶν μέχρι τοῦδε ἐν Ἀσσυρίᾳ ἀνακαλυφθέντων μνημείων. Ἐκάστη αἶθουσα, ἑκάστον δωμάτιον, ἑκάστη πάροδος, περιέχει ἰδιαίτην σειράν γλυφῶν, καὶ ὅσῃς ἡ σειρά εἶναι πλήρης καὶ ἡ γλυφὴ καλῶς διατετηρημένη, ὅπερ συνεχῶς συμβαίνει, τότε τὰ τεχνουργήματα ταῦτα εἰσὶ σπουδαιότατα. Δικαίως ὁ οἶκος οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἀριστούργημα τῆς Ἀσσυριακῆς τέχνης. Τινὰ μέρη τοῦ ἐδάφους εἰσὶ θαυμασίας ὠραιότητος καὶ αὐτά. Τὰ ζῶα, τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι τὸ σχῆμα τοῦ φυσικώτερον, καὶ ἥττον τυπικὸν ἢ ἐφ' ὧν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν οικοδομημάτων. Μέχρι τοῦδε ἀνευρέθησαν 2—300 γλυφαί, καὶ μόλις τὸ ἥμισυ τοῦ ἀνακτόρου ἀνεπλήρη εἶναι. »

« Μεταξὺ αὐτῶν οὔτε ταῦροι ὑπάρχουσιν οὔτε λέοντες κολοσσαιοί, ἀλλὰ παμπληθὴ τέρατα, κένταυροι, γρύπες.

« Εἰς μίαν τῶν εἰσοδῶν ὑπάρχουσι δύο στυλοβάται στρογγύλοι, οἵτινες ἀναμνησθητῶς ἔφερον κίονας ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν κίωνων τούτων οὐδὲν σώζεται ἔχνος, φαίνεται ὅτι ἦσαν ξύλινοι.

« Ἐπὶ πλακῶς λευκοῦ λίθου παρίσταται πόλις ἔχουσα διπλοὺν περιτείχισμα. ἐν ᾧ δὲ νῆος, αὐτὸ μέγαρον σύγκειται ἐκ κίωνων στηριζομένων ἐπὶ νῶτων θηρίων. Ἐπὶ ἑτέρου λίθου παρίσταται λόφος, ἔχων πύργον ἐπὶ τῆς κορυφῆς· ἀπὸ δὲ τοῦ δώματος τοῦ πύργου, ὁδὸς κατέρχεται ἐπὶ ἐλαφρῶν ἀψίδων, εἰς τοῦ λόφου τοὺς πρόπ. δας. »

Ἑτέρα δὲ ἰδιωτικὴ ἐπιστολὴ ἡ Ἀγγλοῦ κατοικοῦντος ἐν Μοσαούλ, λέγει περὶ τοῦ ἀναγλύφου τοῦ παριστάμενου τὸν ναόν, ἡ ὅτι δὴποτε εἶναι τὸ προμνησθέν οικοδομημα.

« Ἐν αὐτῷ φαίνεται ἀκριβέστατα ἡ ἐξωτερικὴ ἀρχιτεκτονικὴ. Ὁ δεύτερος ὅμος κοσμεῖται δια κίωνων στηριζομένων ἐπὶ τῶν νῶτων λεόντων ἢ ἀνθρωποπόμοιων ταύρων, ὧν αἱ κεφαλαὶ εἰσὶν ἐστραμμέναι ὥς αἱ τῶν εὐρεθέντων εἰς Κορσεβάδ.

« Μία τῶν ἀξιολογωτέων γλυφῶν παριστᾷ θήραν λέοντος, ἐν ᾗ ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁ πρώτιστος θηρευτὴς, καὶ φαίνεται καθ' ἣν στιγμὴν ἀκοντίζει τὸν κατὰ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ φερόμενον λέοντα, ἐν ᾧ ἑπτὰ ἑτέροι τεταξευμένοι λέοντες κεῖνται περίξ, οἱ μὲν θνήσκοντες οἱ δὲ θανόντες, καὶ ὅλοι μετ' ἀπαραδειγματίστου τέχνης καὶ φυσικώτατα λελαξευμένα. Ἐπὶ ἑτέρου δὲ μαρμάρου φαίνεται περίβολος, καὶ διὰ τῆς ἠνεωγμένης θύρας ὁ βασιλεὺς θηρεύων λέοντας, αἵτινες πρὸς παράστασιν τῆς ἀποστάσεως αὐτῶν, ἐλαξεύθησαν ἀναλόγως μικροί. »

Ἡ τέχνη, προσθέτει καὶ αὕτη ἡ ἐπιστολὴ, τῆς καταργασίας τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν θηρίων ὑπερτερεῖ ἐν τοῖς ἀναγλύφοις τούτοις, πᾶν ὅ,τι γνωρίζομεν τῆς Ἀσσυριακῆς τέχνης.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ.

(Ἰδε Φυλλάδιον 97.)

—ο—

Ἄρθρον Δεύτερον.

Συμβαίνει εἰς τὰ κράτη ὅ,τι καὶ εἰς τὰ ἄτομα ἐφόσον εὐδοκίμοισιν αἱ ἐπιχειρήσεις των, ἡ ἐφόσον ἡ τύχη, ἡ τυφλὴ αὐτὴ θεὰ, ἐπιδαψιλεύει πρὸς αὐτὰ εὐεργετήματα, θεωροῦνται καὶ φρόνιμα, καὶ δίκαια, καὶ προνοητικά· ὅταν ὅμως τρέψῃ ἄλλοῦ τὴν χεῖρα, ἡ, ὡς εἶπον οἱ ἄρχαιοι, ὅταν πέσῃ ἡ ὕψις, πάντες ὁρμῶσιν ἐπ' αὐτὴν καὶ ξυλεύονται.

Τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὸ 1453 ἔτος. Ἀπ' αὐτῆς ἤδη τῆς Θ' ἑκατονταετηρίδος τὸ διὰ παντὸς ἀξιοθαύμητον σχίσμα τῆς ἐκκλησίας διήγειρε μέγα μῆτος, καὶ ἐπειρήσθη πολλὰς συκοφαντίας κατὰ τῆς χριστιανικῆς ἐκείνης φυλῆς ἥτις ἐπεκράτει κατὰ τὴν Ἀνατολήν· ἀλλ' ὅτε κατέπεσεν ἡ δρῦς ἐπειδὴ « οἱ Φράγγοι » ὡς εἶπον μετ' ἀμεροληψίας, δι' ἣν εὐγνωμονοῦμεν, οἱ Κύριοι Michaud καὶ Poujoulat « μὴ θελήσαντες πώποτε ν' ἀποβάλλωσι τὰς ἐναντίας τῶν Ἑλλήνων προλήψεις των, δὲρ συγκατετίθησαν νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτῶν διὰ τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐξουσίαν, » καὶ τὸ μῖσος καὶ αἱ συκοφανταὶ συμμαχήσαντα, ἡμφισθέτησαν καὶ αὐτὰς τὰς ἀναμνησθητέους ἀρετὰς τῶν πεπτωκότων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος τούτου, Γερμανὸς τις ὀνόματι Βερθόλδης, δημοσιεύσας τὴν ἐν Ἑλλάδι περιήγησίν του, ἀφοῦ κατέκρινε πᾶν Ἑλληνικόν, ἀφοῦ ἐστηλίτευσεν ἐμπαθῶς καὶ τὰ ἐλάχιστα ἑλλειμματα